

Burak Küntay

Türk Dış Politikasındaki Değişimin Temel Sebepleri

23 Temmuz 2016

Türk dış politikasındaki değişimin, ulusal çıkarların küresel konjonktüre ayak uydurmasıyla alakalı olduğu gerçeği gündemimizde kalmaya devam ediyor. Ama her konuda olduğu gibi Türkiye'nin son dönemlerdeki politikalarında yapıcı bir noktaya kayma isteğinin bir katalizörü olduğu gerçeğini unutmamak lazım. Bazen bir, bazen birden fazla...

Türkiye, yıllardır mücadele ettiği PKK terörüne ek olarak, ondan tamamen farklı olan IŞİD terörüyle de karşı karşıya. Bir de geçtiğimiz hafta yaşadığımız darbe teşebbüsüyle birlikte Türkiye'yi içten ve dıştan kemiren FETÖ terör örgütünün de bu listenin başını çektiğini düşündüğümüzde, Türkiye kendisini içeride ve dışarıda tarihinde olmadığı kadar büyük bir mücadelenin içinde buldu. Terör, son yıllarda da gördüğümüz gibi sadece bir ülkenin derdi olmaktan çıkıp, küresel bir boyuta taşındı. Eskiden dikey yapılanan terör, artık yatay bir şekilde hücrenel yapılanmalarla çok daha kolay ülkelerin huzuruna sirayet edebilen ve ülkeleri terörize edebilen bir hale geldi.

Bu noktada terörle mücadele edebilmenin en önemli noktası, başta komşularınızla olan diyaloglarda onlardan destek almak; destek alamıyorsanız da köstek olma ihtimali olan unsurları ortadan kaldırmaktır. Diğer bir deyişle, dostları arttırıp düşmanları dost yapamıyorsanız, onları yansız bir hale getirmek elzem olmuştur. Türk dış politikasındaki son dönemki değişimin önemli bir sebebi de budur.

Bu unsur gerek yatırımlar, gerek turizm, gerek ticaret ilişkilerinde bir ülkenin ekonomisini de ciddi anlamda etkilemektedir. Rusya ile yaşanan kriz sonrası Türkiye'nin turizmdeki sıkıntılarını görmemek mümkün değil. Bu hadiseyi sadece Rusya'yla da bağlı tutmamak gerekir.

Yıllardır turizm, yatırımlar ve ticaret konularında Türkiye'nin önemli ortakları haline gelmiş Rusya haricinde AB ülkeleri, Arap ülkeleri ve İsrail ile olan gerginlikleri de ciddi bir şekilde Türk ekonomisini etkilemeye başlamıştır. Terör sıkıntıları başlı başına bir problem yaratırken, bir de ikili ilişkilerin gerginleşmesi turizm ve yatırımlar noktasında ciddi problemler yaratmaktadır. Dolayısıyla bu değişim sürecinin getireceği artılar, artı getirmese bile eksilerin ortadan kaldırılması Türkiye'yi siyasi, sosyal, iktisadi ve güvenlik anlamında rahatlatıp, diğer meseleleriyle daha rahat uğraşabilecek bir konuma getirecektir. Bu hususta takınılan tavır "Bir kere böyleydi" deyip tersini yapmak konusunda çekince göstermek olursa, ülkenin iç ve dış politikadaki manevra olasılığını ortadan kaldırır, ülkeyi kısa ve orta vadede birden fazla problemle mücadele etmeye zorlarsınız. Bu da öngörülemeyen dünya politikasında ve son dönemdeki gelişmelerde Türkiye'yi zorlar.

Daha yeni ilan edilen OHAL ve akabinde ülke içinde ve dışında başlayacak FETÖ terör örgütüyle mücadele süreci, Türkiye'yi zaten bu güne kadar uğraştığı PKK ve IŞİD terörüne ek olarak zorlayacaktır. Türkiye, dışarıda ve içerideki büyük vatan mücadelesinde güçlülerle karşılaşacaktır. Bunlarla mücadele ederken diğer devletlerle olan ilişkilerdeki normalleşme ve başka cephele açmamak önemli hale gelmiştir. Çünkü Türkiye içindeki ırları temizleyeceği ve sonunda inanıyorum ki bu süreçten çok daha güçlü çıkacağı zor bir döneme girmiştir.

Ancak bütün bu ekonomi ve terör meselelerinin dışında Türkiye'nin bölgede uzun vadede karşılaşacağı önemli bir sorunun da önüne geçmek, önüne geçilemiyorsa bile en azından bu süreçte Türkiye'nin söz sahibi olabilmesini sağlayacak önemli bir meseleyle karşı karşıyayız. Başta ABD'nin, Avrupa'nın ve birçok ülkenin, Suriye'deki istikrarsızlığa en azından kısa bir müddet daha bir fiil askeri operasyon yapmayacağı ortadadır. Bu noktada bütün bu ülkeler, öyle ya da böyle PYD'nin ve YPG'nin, Türkiye'nin bütün karşı çıkış ve rezervlerine rağmen, IŞİD'e karşı bir taşeron olarak kullanılmasını git gide benimsemiş durumdadır.

O zaman akıllara gelen soru, Suriye ile mevcut gidişatına devam eden Türkiye'nin, kendisinin yıllardır kırmızı çizgisi olarak tabir ettiği PYD-YPG yapılanmasının Suriye'deki sürecin geleceğinde daha rutin ve kalıcı bir noktaya gelmemesi için ne yapılabileceğidir. Türkiye'nin bölgede sözünün olabilmesi için bahsedilen ülkelerle diyaloglarını tekrar arttırması, ikili ilişkilerdeki mevcut gerginlikleri gidermesi ve bir şekilde masada; konuların tartışılabilirdiği bir ortamda bir aktör olarak tekrar yer alabilmesi için dış politikada yapılan bu manevraya ihtiyaç vardır.

Terörle mücadele, ekonomik gelişmeler ve Suriye'nin kuzeyindeki güvenlik meselelerini bir arada düşündüğümüzde, Türkiye'nin elini rahatlatmak, sorunlarını azaltmak, kısa, orta ve uzun vadeli mücadelelerinde bölgedeki iç ve dış aktörlerle yapılan mutabakat ve görüşmelerde taraf olabilmek için Türk dış politikasındaki bu değişim süreci elzem bir hale gelmiştir.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#) [Twitter](#) [RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.